

LA SENYERA FEDERAL

PORTA-VEU DE LA JOVENTUT REPUBLICANA FEDERAL

Any III
REDACCIO Y ADMINISTRACIO
August, 14, baixos
No responem dels articles firmats.

Tarragona 18 de Mars de 1909

PREUS DE SUSCRIPCIO
Catalunya y Nacions Iberiques,
trimestre. 1'50 ptas.
Extranger. 2'00 *

Nom. 76

Del Mestre

Nuestro sistema

No se hace contra nuestro sistema sino un argumento de alguna fuerza. Si no ha de regir el Estado más que la vida de relación de los municipios, lo lógico es que el municipio rija la de los individuos, y por lo tanto sea el regulador del derecho. No retrocedemos nosotros ante ninguna consecuencia lógica de los principios que sustentamos; y sin vacilar decimos que los que así nos combaten están en lo cierto.

Por cierto lo tienen ellos mismos, ya que uno de sus más conspicuos hombres admiten como fuente de derecho, la costumbre y, según creemos, no tendría reparo en reconocer la del pueblo de Llanabes, que cada diez años reparte en sus vecinos las tierras del término. La costumbre es principalmente municipal, y admitirla como origen de derecho equivale a reconocer en los municipios el poder legislativo, que legislar es sobreponer la costumbre a las leyes.

Por el derecho municipal empezó la legislación de todos los pueblos, y aun en tiempos cercanos a nosotros por leyes municipales se rigieron ciudades y villas. Los fueros de las de Castilla no eran simplemente cartas políticas; encerraban leyes civiles, leyes penales y aun leyes de procedimientos. En el fondo, ¿cuál es, por otra parte, el derecho de las naciones cultas ya latinas, ya anglo-sajonas? Un derecho municipal, de la antigua Roma.

¿Quiere decir esto que cada municipio deba forzosamente en nuestro sistema regirse por especiales leyes? No; las mismas regiones aforadas—las islas Baleares, Cataluña, Aragón, Navarra, Vizcaya—se regían por sus leyes de hoy siglos antes de su incorporación a la corona de Castilla: no volverían, de seguro, aunque pudiesen, al primitivo derecho de sus municipios. Tienen un derecho regional y lo defienden con tesón y brío contra las invasiones de cualquiera otro derecho.

Nuestros adversarios, aun los que menos parecen distar de nosotros, han llegado a creernos enemigos incondicionales de la unidad; y conviene que entiendan que, si no admitimos la que nace de la fuerza, estamos decididamente por la que es hija del libre consentimiento, a nuestro entender el sólo vínculo racional entre los hombres. Ochenta años hace que se pensó en escribir un Código para toda

la monarquía, y esta es la hora en que no se ha llegado a la unidad, a pesar de no haberse perdonado esfuerzos por conseguirlo. Promulgóse el año 1889 un Código civil, y se lo hubo de circunscribir a las provincias que venían gobernándose por las leyes de Castilla. Por nuestro sistema estamos persuadidos de que se habría conseguido más pronto esa unidad, ya que las regiones aforadas tienen hace siglos petrificado su derecho por no haberlo podido corregir acomodándolo a las circunstancias de los tiempos y a las evoluciones por que va pasando la idea de justicia. Dejemos que las regiones legislen, y llegaremos de seguro a lo que tanto se codicia. Adoptaron el Código de Napoleón pueblos completamente extraños a Francia, y aun hoy se rigen por el Westphalia y Bélgica: concedida la libertad que nosotros deseamos, ¿sería de extrañar que adoptasen entodo ó en parte nuestras regiones el derecho por que se rige las de Castilla? Habría desde luego agitación jurídica, largos debates, choques de ideas, y sería fácil que de que aquí naciese por de pronto afinidad de leyes; más ó menos tarde la unidad de derecho.

Política y Administración

S'ha dit que som los tarragonins los castellans de Catalunya ab llurs defectes y qualitats, el pes mort, lo pagés aferrat al terror, lo roure milenari ferit pel llamp del quietisme. Som com les nostres muralles glorioses pel nostre remot passat que com an elles pesa sobre nosaltres envellitinos y destruyinos. Som joves vells. Ho serem sempre?

Quan ja per ranci e inexplorable es rebutjat, quan ja fins les classes conservadores—els eterns crancs—necessiten arreu d'altres mirallets pera cassar lloses que'l groller y degradat topic de que «l'Ajuntament se te d'administrar y no fer política» revelador d'una vergonyanta avaricia, nosaltres els tarragonins n'hem fet la preciosa y genial troballa.

Es encara pera nosaltres el regidor ideal joh eterna disfressa dels mots! el comptable, el bon caixer. Las questions morals y socials que tant fonament comouen y capfiquen, apassionen y s'estudien, els problemes intellectuals y humans, greus y paorosos per les pregones y inhumanes injusticies que enclouen, no ja a segon plan queden relegats sino que ni tan sols s'esmenten. A que feros mals de cap?

«A l'Ajuntament a administrar, abaix la política.» Aqueix sembla será lo lema que inscrit en la nostra barrada bandera te de durnos al assalt del nostre Municipi en les properes eleccions.

Además de revelar aqueix proposit una sequetat d'anima extraordinaria y un

egoisme ferotge es d'un candor e ingenuitat corprenedors y maravellosos. A no indignarnos ens conmouria. Perque per migrat y trist que sigui el concepte que'ls mereixi als folkloristes que tant faraisaica fórmula han desenterrat, com pot ella seduirlos tant que creguin que ni sobre lo nostre cap escarmentem?

En el nostre Ajuntament els escandols y els abusos la *desadministració* y la incuria veinejian, son la moneda corrent y aixó malgrat haver estat els actuals regidors, elegits no per professartals o quals ideas o pertanyer en aqueix o aquell partit sino per llurs relevants condicions y meritis personals. Si be hi hagué excepcions—els federals—aqueixes no fan més que reforzar lo meu argument ja que son aitals regidors, justament els politics, els unics que pera la moralitat y administració han fet quelcom. Creuen, doncs, al poble de Tarragona *ser ovum pecus* de Horaci tant baix y envilit que fes com aquells «esclaus que removien les cadenes en les que estaven amarrats pera que el dringueig divertís als seus nous senyors»?

Ah! si mes vibrants principis no ens inspiren el poble no ens seguirá y continuarà amodorrat y en el seu suicida y *abhorrible* quietisme abarrassat a la caduca fórmula «laissez faire, laissez passer.»

No sem objecti que els que nosaltres nombrém serán persones honrades y prou conegudes pera inspirar confiança perque pel vici d'origen, el de tindre per unic encarre «administrar y no fer política»—del que no podran desentendres pera no faltar a la paraula y pera no desavenirse—queden impossibilitats pera tota orientació y pera tota reforma que en mereixi lo nom. Recentment a Barcelona ab ocasió del Pressupost de Cultura, els vocals associats l'aplicaren ben practicament aquest esperit «sancho-pancesc» com l'anomena l'Alomar, lo que li feu bellament exclamar: «Els que s'hi oposaven en nom de la religió, ho feien encare en nom d'un ideal, per regressiu y migrat que fós. Aquells altres ho feien sols en nom de l'etern materialisme qui subjecta'l cos l'esperit, «l'administració a la política» l'escombratge del carrer a les escoles...» Que no haurien fet si haguessin estat regidors *administratius*?

Tinguemhi confiança en el nostre poble y diguemli ab catalana franquesa y llealtat lo que d'ell volem, lo que per ell desillem y ansiem. Que ens vegi assedegats de bona administració pero també de justicia y de progrés, al seu costat lluitant ab braó y energia, escometent sense mal entesos temors ni enfemismes femenins, xorcs y atavics prejudicis avui ja ruinosos y desacreditats. Que ja arribats no signin les nostres promeses cants de sirena sino que ab la confiança y tenacitat del ver defensor de les causes santament humanes posém el nostre mes intens y apassionat esforç en conseguir, ja per institucions de cultura, ja per altres reformes de caracter social, que el modern paria, el modern «esclau»—com el Mestre Pi y Margall anomena al proletari—estigui rapidament en condi-

cions d'exigir positives y cada cop mes grosses millores y després el dret a viure y a fruit de la bellesa, dret que ha de conquerir pel seu propi esforç y lliure voler, fits els ulls en un horitzó explendorós de justicia social.

No s'hem f.cí dir que tinc per regidor ideal al que professi els principis sustentats pels partits d'esquerra y extrema esquerra sino que crec que an aqueixa qualitat—anava a dir indispensable—de *afegirshi* la d'una honrada y immaculada y també, y no s'oblidi, la d'una regonogada aptitud, ab tant mes motiu quan per l'antidemocrática Hei d'en Maura tindran los nous Ajuntaments junt ab les Diputacions la delicadissima missió de formular les cartes, les unions y els contractes.

Sols així el poble cult y progressiu se sacudirá aqueix escpticisme depriment, aqueixa apatia y peresa anímica que, com s'ha dit, ens fa els castellans de Catalunya. Anem al Ajuntament portant, si, ben alta la bandera de l'administració pero donem la part que li pertoca a la classe obrera y posemhi el lema de PROGRÉS Y JUSTICIA SOCIAL.

EDUARD OLIVA

De Jesús?

Se'ns denuncien dues *heroicas hazanas* portades a cap en aquesta ciutat pels felissos mort ls de la nomenada Companyia de Jesús, no sabem si dels de la dreta ó dels de l'esquerra, del bon Jesús, crucificat quals *hasanyes* bo será les donguem a la publicitat, pera que obrin els ulls els que encare hi conserven la vena, y se sapiga qui son els portadors de la pau y tranquil·litat de ls famílies y de la societat.

Primera *hazaña*: Un nombre respectable de joves, instruits, estudiants tots, fa poc fundaren una societat ab el nom de «Societat Científic-Recreativa» al sol objecte de reunir les hores que l'estudi els hi deixa lliures y organisar vetllades científiques, conferencies y demés actes de cultura. Aquets joves que pel sol fet d'esser estudiants, ja compondrán els lectors llurs apuros monetaris, y mancats de creientes beates a les que poguessin ferleshi afluixar algun palau ont passar el seu hostatje social, se tingueren de conformar instalant el seu casal, económicament discurriat en l'entresol d'una casa particular situada en la Rambla de S. Carles, lindant ab el palau dels jesuites. En els altres pisos de la casa hi habiten honrades famílies, quals individus, com es natural, entren y surten de la casa sempre que'ls hi dona la gana; pero joh pecat dels pecats! algunes d'aquelles famílies les componen xamoses noies de 15 a 23 anys y també entren y surten de la casa en quin entresol s'hi reuneixen

els estudiants y com aquestes noies saben molt bé ont tenen llur domicili, no s'ha donat mai la casualitat de que, per equivocació al menys, entrin a la casa del costat, y els senyors, o lo que siguin, que niuen en aquell palau, varen fer el gran descobriment que de la casa ont hi ha instalada la societat d'estudiants entraven y sortien noies ab greu perill de la moral pública, y una vegada fet el descobriment, no s'han donat punt de repòs, pera anar a visitar algunes famílies dels estudiants socis de la « Científic-recreativa », pera que 'ls fessen donar de baixa de la societat, tota vegada que aquell no era un centre de cultura, sinó de corrupció.

De la hassanya jesuítica han resultat quatre o cinc baixes a la societat estudiantil, y molt mal parat el vuitè manament de la llei de Deu que diu: « No posarás falsos testimonis ni mentirás. »

Segona hassana. Un jove d'aquesta ciutat, molt conegut per cert, ha tingut la sort de caurer en gracia dels tentadors ulls d'una esbelta y xamósana nina, haventhi fet presa ja abdos, les grapes de Cupido. Pero com no sempre la felicitat es completa, tampoc podia faltar en aquells dos chors que s'estimen, la negra aranya que teixís el nuvol que havia de tapar y esmortuir els ardents raigs de sol que estrenyien cada dia mes els llasos d'aquells dos chors que havien nascut l'un per l'altre, y l'aranya aparegué en forma de senyors ensoñanats, que, segons ells, acompanyen a Jesús, no sabem si a caurer, els quals visitaren al pare del enamorat jove, ab la pretensió de que ofegues els amors que'l seu fill sentia per aquella noia, que segurament no serà de les que's deixen influenciar ab promeses de glories del Cel a cambi de bitllets de banc.

Després d'aixó, solzament una pregunta: ¿Es necesaria una energia de Carles III, pera la pau y traquilitat de les famílies y dels pobles?

Iconoclasta

La nit finia y comensava a clarejar un dia nuvolós y plé de boira; un dia del mes de Janer, gelat y humit.

Els llars carrers de la ciutat restaven boi deserts.

A sota, els porxos d'una casa de bona aparència, d'una plassa de la ciutat, hi ha una dona vestida pobrement, que tota arrupida, estreny en els seus braços una criatura tota groga y flaca, com si ab l'escalf del seu cos li volgués donar la vitalitat que ab l'aliment li falta.

La ciutat comensa a retornar a la vida feigera y la dona abandona el portal benafactor, y perdentse pels llars carrers, tremolant de fret y caminant sense nord per entre la gent.

Ben prompte sentí cansaneit y se apoiá en la parét d'una iglesia.

La boira s'havia fós, y un raig de sol, escorrentse per entre dos núvols, retorná a la dona, ab la seva túbior.

Alguna qu'altra persona entrava dintre l'iglesia.

La dona, bells mirava entrar tots abrigats, ab ulls de compassió.

Un s'aturá y butxaquejant, després de fer trincar la plata, li doná una moneda de déu centims.

Notes dolcíssimes sortien de dintre l'iglesia, ab obrir la porta, cançades per infants de melangioses veus.

La dona, mes arreviada, entra dins l'iglesia.

Tot seguit, sentí un gran benestar, al trobarse en aquella atmósfera templada y sentir els acords tristos del

armonium, que ressonava magestuós baix les altes voltes del temple.

Caminá en dins y s'aturá devant de una capella plena de llum.

Embadalida, mirá l'altar ont hi ha un alta imatge, de cara hermosíssima y mirada amorosa y dolça.

El seu vestit llensa, rajos brillants; a les mans porta anelis d'or que lluen al brandeig de la groga flama dels ciris; riquíssim collar li rodeja el coll, hermozejant més sa augusta cara; li cirqueix el cap una corona finíssima adornada de diamants y perles, que, donantli reflexe, sembla talment que la cara de l'imatge visqui, baix aquell estol de llums y de colors.

La dona sent que'l cor se li axampla al trobarse dins la quieta casa de Deu, del Deu d'amor, d'humilitat, de pobresa!... Y fins li sembla qu'aquella imatge plena de riquesa, li fa bona cara, an ella, tan pobrement vestida.

Presá d'una realitat fictícia, veu que, l'escultura baixa del altar y després d'acariciar les galtes de la criatura, se treu el magnífic collar d'or, dientli ab veu mai sentida.—Deu castiga la vanitat del luxó y no vol que's disfruti de riqueses supérflues. La vanitat dels homes y la seva concupiscencia, n'han omplert de joies, haventhi milers de semblants seus que moren de gana. Teniu, guardeu aquest collar y que'l seu brill illumini el vostre cor.

La dona no pogué aguantarse més. El baf de la cera y la fortó del incens pogueren més que'l seu debilitat organisme y caigué desvanescuda rebaten la criatura per sobre les llores de l'iglesia.

J. JOVE.

L'Homenatge an En Guimerá

El dimars dia 16 del corrent se reuniren el l'hostatje social de la U. D. N. les representacions dels centres polítics, literaris y artístics de nostra ciutat pera nomenar la Comissió Executiva que determini les fetes o actes ab que Tarragona ha de contribuir al Homenatge que Catalunya dedicarà al seu gran poeta y dramaturg En Angel Guimerá.

S'adheriren al acte ab entusiasme l'Unió Democrática Nacionalista, A. F. de la Sardana del Ateneu de T. l'Orfeo Tarragoni, el Centre Federal, la Jovenut Federal, l'Ateneu de Tarragona, el President del Ateneo Tarragonensé de la Clase obrera, En Joan Babot, distins particulars y els setmanaris Catalunya Nova y LA SENYERA FEDERAL.

S'exposaren, en principi, algunes iniciatives encaminades a donar a dit acte l'importancia que's mereix y quedá nomenada la Comissió Executiva.

Aquesta Comissió la formen els següents senyors, En Robert Guasch, En Ramón Cavallé, en Francesc Carbó, En Josep Iborra y En Bernabé Martí.

Tarragona que ab tot y el seu carácter apàtic no ha estat mai de les darreres quan d'honar a un fill de la terra s'ha tractat, tampoc en aquesta ocasió podia deixar de portar el seu modest concurs a l'obra de glorificació del poeta que tant alt ha sapigut colocar, el nom de Catalunya.

Y nosaltres sols desitjem que la Comissió executiva tarragonina tingui un bon acert y una feliz iniciativa ab la seguretat de que, junt ab nosaltres, abrán secundarla tots els bons tarragonins, tots els que estimen sa patria y volen veure-la rica, florent y culta.

Carta oberta

Al senyor En R. Busquer Ferrer.

Distingit senyor: No diré jo, com acostuma a fer el setmanari La Reconquista al parlar d'altri, que en el seu escrit del darrer nombre de dit setmanari hi heigi mala fé pero sí que convé aclarar els conceptes equivocats de la mateixa pera no donar molíu a que's formi de mi un judici a que mai he donat lloc per part meua.

Dispensi que hem dirigeixi personalment a vosté, senyor Busquer, pero com que a ningú mes he parlat de l'assumepte de l'Enterro, d'aquí el men conveniement de que vosté sia l'autor dels Cabos sueltos del darrer número de La Reconquista.

Y ja en aquest punt passem a concretar els extrems.

Vosté diu que, el que suscriu, després de pregarli com a President del Centre Federal que rectificqués el solt, que feia a dita societat autora y organitzadora del susdit Enterro li va prometre com a redactor de LA SENYERA FEDERAL no publicar el remittit de la Comissió organitzadora de dit acte. Aixó no és cert.

El President del Centre Federal li va prometre, y ha complert sa paraula, que si vostés rectificaven la notícia no publicaria un remittit que com a tal President se creia en el deber d'enviar a tota la premsa local fent constar la no intervenció de dita societat en l'indicat acte.

En quant a l'Aclaració publicada per LA SENYERA FEDERAL no podia prometreli que no's publicaria per quant no se havia rebut encare el dia que vaig tindre ocasió de parlar ab vosté d'aquest assumepte.

Aixó es lo que com a President del Centre Federal sento haver de ferli avinent.

En quant als altres extrems de que fa menció en els repetits Cabos sueltos LA SENYERA FEDERAL a qui vostés dirigeix sabrá a que atendres. Queda a ses ordres.

J. BRÚ FERRER

Tarragona 15 Mars de 1909.

Plàtiques quaresmals

III (*)

La propaganda escrita.

En l'anterior plática ens ocupavem de la propaganda oral dels ministres del Senyor o siga dels sermons; avui parlarem de la propaganda que fan ab lletres de motllo.

Classifiquen ells la premsa de dues maneres: la bona premsa y la mala premsa. A la vista salta que la bona de premsa, segons ells, es la que's dedica a escampar la lleu catòlica y a glorificar als homes que militen en aquella religió. No importa res que en el transcurs de la seva tasca s'hi escapi alguna que altra mentideta y que's homes a qui se els hi prodiguen mil y un honors no se ls mereixin; la qüestió es despertar consciencies adormides pera que vagin a fer nombre en les seves rengleres, que Deu premiará a les ovelles desgarrades si tornen al remat, atretes pel reclam dels pastors.

La mala premsa no cal dir qu'es la que no's preocupa de coses que no han de reportar cap profit práctic, empleiant les seves columnes en coses de verdadera utilitat y cantant les quarants, si a mà vé, als que's dinen catòlics y's seus fets demostren que'n son tan ells com graus de liberal té en Moret y comparsa. La

(*) Per excés d'original tingué que retuirarse aquesta plática del nombre passat.

SENYERA entra de plé en aquesta classificació de niño malo, dic, de prempsa male, perque en mes d'una ocasió ha sapigut parlar com a catalana qu'es, sense embuts.

Pero veuréu, bons llegidors que la bona prempsa crida sempre menos quan li po en els dits a la llaga. De tal palo tal astilla, diuen els castellans, y aixó en aquesta qüestió es una veritat de les mes grosses. Els mateixos que fan la propaganda oral al poble, fan l'escrita. Y si la premsa buena, doncs, es filla de s ministres del Senyor, com volem que ells acceptin una séria polémica, sino tenen ni coratje ni arguments pera sostindre una controversia a la llum del dia, davant del mateix poble, ont ells desgranen el rosari que ls hi dona la gana?

Tenen, ademés, pera la propaganda escrita, unes fulles que ells ne diuen populars. Cada vegada que'ns en vé a les mans alguna d'elles, ens recordem de aquells versos:

«Hojas del árbol caídas juguetes del viento son.»

Perque aquestes fulles, un cop llegides, s'han de tirar al carrer perque'l que les arreplegui y les llegeixi s'hi passi un ratet distret. Es per lo únic que serveixen aquests paperets, perque lo que's la materia que contenen.

No us ho prengueu en serio o que, hi llagiu en articles y en fulles de color popular, com ells ne diuen, que ells tan poc ho fan a l'escriureho. Tiren la pedra y amaguen la mà. S'han donat molts cassos en que per escrit se'ls ha combatut lo que ells han publicat també, y no s'han dignat refutar les afirmacions del qui ha estat disconforme ab elles. Tindrén present encara aquella série de Discrepancies que publica en aquestes mateixes columnes En P. Catalá y Ros, refutant un per un tots els paragrafs d'una d'aquestes fulles populars y encara es Phra que l'autor de la fulla s'ha de donar per aludit!

No es veritat, llegidors, que'l seu mutisme no lliga ab ells, devots d'uns ideals superiors a tots els demés?

Qui calla...

NAS DE PRUNAS

De teatres

Centre Federal

El drama en tres actes y en vers «Fam d'or» fou l'obra que posaren en escena els aficionats d'aquest Centre! diumenge passat.

En l'interpretació de l'obra s'hi lluien tots els aficionats, guanyantse molts y merescuts aplaudiments.

El diumenge vinent hi haurá un verdader aconteixement teatral. Se representará la xistosa y aplaudida humorada en quatre quadros «Sansón y Borilla o la venjansa d'un pagés» original dels senyors Caldés y D. roca. Aquesta obra obtingué un grandió exit al representarse per primera vegada a Tarragona fa quatre anys, y en aquest mateix Centre.

Acabarà la vetllada ab un ball de societat.

Plecs y esquinsades

Ja ho diu el ditxo: «El Febré de cap o de cua l'ha de fer.»

Y vet aquí que fitfeta de Deu, aquest any el Febré ha sigut la causa de que dos novis renyiguessin y de que uns quants pares amonestessin severament als seus nois.

Si aquest Febré fos una persona y només un mes li diriem:

— Escolli, senyó Febré encare no te

pron feina ab la cuarema, que s'ha de cuilar de totes aquestes butxilleries?
Y de segur que ell s' quedaria tan fresc com cada any

Ah! Que no ho saben?
No? Doncs acostin l'oregia que els impíos sempre van a la que salta.
Aquí dintre de Tarragona s'ha realitzat un gran miracle. La Cruz no s'atreveix a afirmarho categòricament per allò que hem dit avans, pero es, indubtable. Fi guris que hi havia un sant cristià al Hospital que feia mesos que jeia de paral·lisis, impossibilitat per complert de mitj en avall. Doncs bé, aquest altre dia el metje Aymat que es un bon senyor que ja no hi veu gaire te mes fé en la Verge, que confiansa en Hipócrates y Galeno, li va donar una botella d'aigua de Lourdes pera ferse fregas de mitj en avall y tot seguit se posá a tremolar. (El malalt eh! no's cregui que el metje o l'ampolla). Y en un dir Jesús se va veure l'aigua que li quedava y ja está. Allò que's diu: Oli ab un llum!
—Y es veritat això? dirán vostés.
—Veuran, a nosaltres no's donguin crédito ni per un xavo de safrá, pero preguntintha a les monjes, a's metjes de l'Hospital y als redactors de La Cruz y s'en convencerán.
Ah! Quan n'estiguin ben convensuts vinguin a contarnosho a nosaltres.

Eureka! Hem descobert una jogarriña del Senat espanyol.
Quan el president o algún altre te por de que demanin votació nóminal avisa als ujiers que donguin els números dels abrics del 50 per amunt.
Pero l'altre dia els hi va fallar la tram pa y no varen poder celebrar la sessió per falta de número.
Que'ls hi sembla això.
Nosaltres creiem que sols s'enganyaba als nois.

Es molt graciosa La Reconquista.
Mirin que diu de l'«Enterro de Carnes totes» segurament porque no l'ha pogut pair:
«Diganos con franqueza el colega federal: Si el Centro Federal en vez de estar instalado en la calle de Augusto tuviera su domicilio en otra calle cualquiera, en la Bajada del Rosario, pongo

por caso, ¿de dónde hubiera salido el Enterro, de la calle de Augusto ó de la Bajada del Rosario?»
Ja veurá si vosté ha citat la Baixada del Roser porque porta mala nomenada li dirém que en el cas de que el Centro anés a establirse a la casa mes confortable de la Baixada del Roser, que probablement deu esser la de mossén Ximenes, pot tindre la seguritat de que el Enterro no sortiria de dit carrer per dos raons poderosissimes. La primera porque l'amo no hi vindria de gust y la segona porque fora massa desavinent.
No li sembla a La Reconquista que aquestes raons son de forsa majot?

Lo que mes ens distreu de La Reconquista es la seva pulcritud en el llenguatge.
Sembla talment que ab tot y esser solidaria hagi anat a fer practiques a la escola de El Progreso, de Barcelona.
Fullejant no mes que dos o tres exemplars y trobem aquestes frases de una exemplaritat encantadora:
Mala fe. En la Bajada del Rosario... Tapaderas de Celestina, etc., etc.
Y aixis vol regenerar l'Espanya?
Vade retro
Yaya dels senyors Martinez y Malé.
Miri que'n son de trempats aquestos dos senyors.

No saben com ferho pera demostrar al pobe tarragoní que ells son els únics regidors que porten iniciatives al Ajuntament.
Pero lo millor del cas es que tothom ja sab que, iniciativa que ve dels canyellistes bunyol segur.
Avuy la falta d'espai no ens permet dedicarl'oshi les floretes que tenim en cartera, pero no passin cuidado que *todo se an dará*.
Pateixin vuit dies mes.

Ens en va fer adonar un amic y li restem agrails sincerament pel bon rato que'ns va fer passar.
Tots l'haureu vist y llegit el Nuevo Mundo, de Madrid. Pero que no us hauréu ficats, probablement, en la fenomenal planxa que va fer fa uns dies, al publicar una fotografia del Centenari del Pont de Goy, de Valls.

Que va ser? Tota' res, que va dir que Valls era provincia de Barcelona. Adios... Señores geógrafos! Se veu que per allá a l'altre món están molt trempats!
Parlant dos amics del miracle realizat a l'Hospital, un d'eils exclamava:
—No sé per qué hi ha d'haver increduls o senzillament, exéptics en lo del miracle, quan ja fa molt de temps que tots hi vivim de miracle!—
Y tenia raó.

Solts y noves
CENTRO FEDERAL
SECCIÓ DE PROPAGANDA
Se posa en coneixement de tots els individus del partit que el vinent diumenge, 21 del corrent, se donará la primera conferencia de les que te en projecte dita Secció.
Anirá a càrrec de l'illustrat director de El Pueblo, de Tortosa y d' stingit correligionari En Marcelino Domingo, qui desenrotllará el tema «Acció del catalanisme republicà».
Per acord de la Secció.—Carles Masdeu.

El senyor batlle de l'important vila de Sant Feliu de Guixols, En J. Irla Bosch, ha tingut l'atenció de remetrens un exemplar de la Memoria relativa a la actual situació económica de la Admínistración municipal y resultado de la liquidación del presupuesto del finido año 1908 en la que queda demostrat ab números que la citada població no deu un quarto.
¿Quant podrém dir altre tant de nostre municipi?
Rebi la mes coral felicitació el Ajuntament de San Feliu y el seu digníssim president.
Nostre estimat amic particular el conegut industrial en Eduart Grau está efectuant el trasllat del seu acreditat es-

tabliment d'ebanisteria del carrer de Mendez Nuñez a la ramb'a de Castelar, número 12.
Desitjem a l'amic Grau foras prosperitat en el seu nou domicili.
Demà, divendres, festivitad de St. Josep, se celebrará en el Centre Federal un extraordinari ball amenizat per una aplaudida orquesta local.
Se comensará a les deu de la nit, y se espera que's veurá animadíssim.
L'Agrupació Foment de la Sardana de l'Ateneu de Tarragona, ha organizat una audició de sardanes pera demà, divendres, a les doze del mitj dia, en l'hermós Passeig den Pí y Margall.

En el kiosko den Josep Aymat, instalat en la Rambla de St. Joan, hi trobaran els que vulguin comprarlo, el setmanari federal El Nuevo Régimen, de Madrid, al preu corrent de 15 céntims.
El «Gran Hotel, de París» propietat dels Srs. Primatesta Germans ha introduit darrerament grans reformes en el decorat de les habitacions, aixis com també ha establert un garage pera millor comoditat dels pasatjers que viatjen en automòvils.
No dubtem de que l'antic Hotel, que está ja acreditat per una llarga serie de anys de servei imillorable, ab les noves reformes acabará d'adquirir aquell confort que desitjen les persones que acostumen a visitar els grans establiments.
Nostra mes coral enhorabona als senyors Primatesta germans.
El dia 5 del corrent morí a Alacant el conegut federal, director de La Federación d'aquella capital En Josep Berenguer Escobedo, causant una verdadera pena entre tots els correligionaris alacantins.
Ens associém al dol general que ha causat la pérdida de tan excelent company.

Estampa de E. Pamies, Unió, 51

ALMAS GRANDES
donde ahora se halla recordando dias mejores.
—Sin duda alguna extrañó V. mi demanda y mayormente cuando sepa mi pretensión.
—Diga V.
Sin ambajes ni rodeos exclamó:
—Soy pintor señora y anhelo sea V. mi modelo. Mi imaginación ha concebido una obra, soy pobre y me falta el original, si V. acepta a ser la protagonista de mi cuadro estoy salvado. Dijo estas palabras con tanto entusiasmo, brillaban sus ojos con tal fulgor que Leonora interesada exclamó.
—¡Sea; será la modelo!
Guillermo enchido de gozo y estrechando la aterciopelada mano que le tendía exclamó.—¡Oh, gracias, gracias!
El gabinete nido de amor se convirtió en estudio.

La primera sesión empezó al día siguiente. Leonora con un impudor que encantaba se despojó de los vestidos y blancos encajes que en caprichosas ondulaciones cayeron á sus pies surgiendo desnuda igual que la Venus de la espuma del mar. La cabellera flotando sobre sus nítidas carnes como una nube de endrina semejaba una túnica de ébano. Gui lermo estático ante tal belleza trabajó con febril entusiasmo. Enamorado del arte no veian sus ojos en la modelo la arrogante hembra manantial de placeres..
A los diez dias el cuadro estuvo terminado. Como una madre cuando contempla el fruto de bendición procreado en las entrañas contemplaba Guillermo su obra; hasta Leonora, profana en el arte batió palmas y le auguró un triunfo. Así sucedió. Expuesto el cuadro á la sanción del público fué una revelación.
Aquella figura pintada con toda su espléndida desnudez sirviéndole de lecho el cespéd bordado de violetas y rosas y circundada de rocas, parecía la FLORA h. cha carne surgiendo de las pé-

treas entrañas de la Tierra, haciendo germinar con su hálito la aridez de aquel páramo, sin otra perspectiva que el mar azul teñido de una gasa cerúlea sirviendo de fondo al cuadro. Era salvaje la obra pero hermosa; allí estaba hermanado lo apocalíptico con lo alegre, nacer una primavera de un invierno, una flor de una pena. El desnudo era de una realidad atrevida. Los pechos, como dos pirámides enanas, blancos como la nieve y rematados en los vértices por dos fresas hicieron verdadero furor. Los libidinosos, sin ver el arte, tenían en ellos un acicate á sus deseos... y toda una retahíla d' admiradores, despreciados por Leonora, puso precio al cuadro. La puja alcanzó á fabulosas sumas, más Guillermo á todos dijo que no, y apesar de encontrarse en la indigencia no quiso desprenderse del cuadro. Era el laligazo de la miseria cruzando el rostro al becerro de oro.
Una semana estuvo el cuadro expuesto al público; ante él desfíló todo Madrid. Leonora halagada por las noticias y el bombo de los periódicos quiso y se

y, admirada, dijose—«Soy realmente así?» y admirando en el pintor al génio sacrificado le amó y se amaron. Y la cortesana de accidentada vida se sintió virgen entre los brazos del muyomado que loco de pasión compartía la gloria que le rodeaba con la dulce compañera que le había hecho célebre. El despertar de sus corazones fué como un río que ensanchando su cauce se desborda con impetu inundandolo todo. Aquel amor fué paseado por toda Europa sin reconocer fronteras.
Esto recordaba Guillermo; el viaje triunfal por París y Venecia, aquella huida al campo cuyo escándalo hizo enrojecer á todo Madrid.
Fué un capricho de artista nacido al calor de un amor arraigado como la hiedra en los pilares. Era la hora del crepúsculo de un día de Primavera. Un ligero chaparrón hizo que la tierra despidiera un vaho lujuriant que enervaba.
Los dos amantes se ahogaban en el gabinete Guillermo con la cabeza gacha, sintiendo en todo su cuerpo una sensación desconocida repelió á Leono-

GRAN HOTEL CONTINENTAL

— DE —
Martí y Redón

APODACA 30. TELEFONO, 5 TARRAGONA

Establiment de primer ordre completament nou y construït exprofès pera hotel. Situació inmillorable aprop de l'estació y del port. Habitacions e-tucades. Magnífiques terrasses ab- vistes al mar y al camp. Llumelèctrica. Quarto de bany y ducha. Quarto fose per fotògrafs. Salons de lectura y para visites. Autogarage. We-ersclosets. Cafè restaurant.

Higiene y confort modern. Servei de gran lux per banquetes.

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS IBARRA Y COMPANYIA SOCIETAT EN COMANDITA SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilés, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva (admetent càrrega pera Ayamonte y I-la Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rlvaden, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeos.

Servei ràpid eventual pera l'Nort d'Espanya, ab escala en els ports de València, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduïts. Sortirà d'aquest port el pròxim dijous dia 25 el magnífic vapor espanyol

Cabo S. Antonio

de 2.500 tonelades, capitá En A. Joan Amézaga. Admetent càrrega y passatgers pera ls esmen- tats ports.

Consignatari a Tarragona: En **MARIAN PEÑES**.

PALLEJÁ-FOTÓGRA

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït exprofès pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments mo- derns mes perfeccionats.

GRAN FÀBRICA DE CALSÀT

PERA PÀRVULS

CAVALLÉ Y MARQUÉS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94

TARRAGONA

CARNICERÍA

DE

JOSÉ RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.
Se serveixen tota classe d'encàrrecs y provisions.

**Cos del Bou, nombre 18
Tarragona**

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparelle ortopédic (t encats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n saben construir. Costa molt colocar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de colocar- lo es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de colocació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que, desconeixent per com- plet llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

El BRAGUER ARTICULADOR REGULADOR sistema Montserrat, es el mes práctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebelds que signin. Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies con- gèntes o de l' infancia y tot lo que s refereix a Cirugia y Ortopèdia.

CASA MONTSERRAT, UNIÓ, 34.-TARRAGONA

CLINICA Y CONSULTORI

para las enfermetats de la dona

Vies urinaaries, Cirujia operatoria, parts electro erapia y anà l is micro-quimic d'orina y productes patològics

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADA

Ex-intern de l'Hospital de Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta

De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera ls pobres franca, los dilluns, dimecres y dissaptes de 12 y mitja a 1 y mitja.

RAMBLA CASTELAR, 31, PRINCIPAL

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, Priorat, País y generosos a preus módics. Únic diposit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s' expendran a preus sumament econòmics:

SE SERVEIX A DOMICILI

Telèfon nom. 67

3, S. Agustí, 3.-Tarragona